

Zaak 2025-045

Datum uitspraak: 11 juni 2025

Uitspraak van het College van beroep voor de examens inzake het geding tussen:

appellante

en

de Commissie voor de examens van de Open Universiteit, gevestigd te Heerlen, verweerster.

1. Procesverloop

- 1.1 Bij beslissing van 28 februari 2025 heeft de Commissie voor de examens het tentamen behorende bij de cursus RS0602, Aansprakelijkheidsrecht dat appellante op 7 februari 2025 heeft afgelegd, ongeldig verklaard.
- 1.2 Verweerster en appellante zijn niet gekomen tot een minnelijke schikking. Appellante heeft bij e-mail van 13 mei 2025 aangegeven haar beroep te willen doorzetten, waarna verweerster een verweerschrift heeft ingediend.
- 1.3 Het College heeft de zaak ter zitting behandeld op 11 juni 2025, waar verweerster, vertegenwoordigd door mevrouw prof. mr. A.L.H. Ernes, voorzitter Commissie voor de examens, en mevrouw mr. M.F.R.H. Ruijschop, ambtelijk secretaris van de Commissie voor de examens, via videobelverbinding hebben deelgenomen aan de hoorzitting. Appellante heeft tevens via videobelverbinding aan de zitting deelgenomen.

2. Overwegingen

Het beroep van appellante

- 2.1 Appellante is het niet eens met de beslissing van 28 februari 2025, waarmee haar tentamen voor de cursus RS0602, Aansprakelijkheidsrecht, ongeldig werd verklaard ten gevolge van het dragen van draadloze Apple oortjes tijdens het tentamen. Appellante erkent dat zij de oortjes tijdens het tentamen droeg, maar wijst op de (door haar als chaotisch ervaren) gang van zaken in het studiecentrum voorafgaand aan het afleggen van het tentamen. Appellante wijt het dragen van de Apple oortjes aan de stressvolle situatie die zij voorafgaand en tijdens het tentamen heeft ervaren..
- 2.2 Appellante beschrijft de omstandigheden waaronder zij het tentamen heeft afgelegd als volgt:
 - 2.2.1 Appellante heeft het tentamen afgelegd op het studiecentrum Amsterdam. Bij binnenkomst heeft zij een medewerkster (hierna: medewerkster 1) van het studiecentrum verzocht om zachter te praten.
 - 2.2.2 Aan appellante werd een computer met nummer 55 toegewezen om het tentamen op af te leggen, maar dit nummer bleek niet te bestaan. Appellante werd een nieuwe computer toegewezen, waarop zij niet kon inloggen. Zij is ondertussen naar het kluisje gelopen om haar telefoon te pakken en te bekijken of ze daarop wel kon inloggen bij de Open Universiteit. Dit lukte. Vervolgens moest appellante zich opnieuw naar een andere computer verplaatsen, waarop zij uiteindelijk het tentamen heeft afgelegd. Ondertussen had appellante de gele oordoppen, die door de surveillant worden verstrekt tijdens tentamens op een studiecentrum, laten liggen bij

de computer waarop zij niet kon inloggen. Haar Apple oortjes werden door een medewerkster (hierna: medewerkster 2) van het studiecentrum op haar tafel gelegd en appellante heeft deze ingedaan.

- 2.2.3 Tegen het einde van het tentamen werd appellante door een medewerkster (op luide toon, volgens appellante) aangesproken op het dragen van de Apple oortjes, hetgeen niet is toegestaan tijdens het tentamen. De Apple oortjes zijn vervolgens ingenomen door de medewerkster van het studiecentrum.
- 2.3 Appellante is erg geschrokken van de situatie en stelt te worden beticht van fraude. Zij draagt haar Apple oortjes gewoonlijk altijd ten behoeve van haar concentratie en droeg deze daarom bij zich. Appellante heeft deze in gedaan, omdat de gele oordoppen bij een andere computer waren blijven liggen en de Apple oortjes op haar bureau werden gelegd door een medewerkster. Tijdens het tentamen waren deze oortjes niet verbonden. Appellante stelt dat ook niet is vastgesteld dat zij fraude zou hebben gepleegd met de oortjes. Evenmin heeft appellante, gezien haar leeftijd, het feit dat zij voor haar plezier studeert en omdat zij uitgebreide professionele ervaring heeft, aanleiding om te frauderen bij een tentamen. Hoewel het tentamen onder stressvolle omstandigheden is afgelegd, verwacht zij dat ze het tentamen heeft behaald, zou het cijfer alsnog worden vastgesteld.
- 2.4 Voorts voert appellante aan dat het feit dat medewerkster 2 de oortjes op haar tafeltje legde, bij haar de indruk wekte dat zij deze in plaats van de gele oordoppen mocht dragen. Appellante is van mening dat de medewerkster van het studiecentrum haar beter had moeten controleren bij aanvang van het tentamen en haar niet goed heeft begeleid. Appellante vraagt zich af of medewerkster 1 haar heeft willen straffen., omdat zij de medewerkster voor aanvang van het tentamen had aangesproken op hard praten.
- 2.5 Naar aanleiding van de ongeldigverklaring heeft appellante haar studie aan de Open Universiteit stilgelegd. Indien de ongeldigverklaring in stand blijft, wenst appellante niet verder te studeren aan de Open Universiteit en vordert zij het door haar betaalde collegegeld terug.
- 2.6 Hoewel appellante het dragen van de Apple oortjes niet ontkent, betoogt zij dat gelet op de omstandigheden een uitzondering moet worden gemaakt, waarbij de vastgestelde onregelmatigheid niet leidt tot een ongeldigverklaring van het tentamen.

Het standpunt van verweerster

- 2.7 Verweerster heeft tot taak om de kwaliteit van de tentamens en examens te borgen (art 7:12b WHW). Zij is op grond van de wet en de Onderwijs- en examenregeling wo-bacheloropleidingen 2024-2025 (OER) (art 4:16 onder m) bevoegd een tentamen of een onderdeel daarvan ongeldig te verklaren, als een juist oordeel omtrent kennis, inzicht en vaardigheden van de tentamenkandidaat op basis van het tentamen of dat onderdeel niet mogelijk is gebleken of de kwaliteit van het tentamen of examen niet kan worden geborgd.

Een onregelmatigheid is iedere gebeurtenis waardoor het kennen en kunnen van de kandidaat niet kan worden vastgesteld of de kwaliteit van het tentamen of examen niet kan worden geborgd (art. 1.3 lid aa OER en art 2.4.2. lid 1 Examenreglement 2024-2025).

Van een onregelmatigheid is in elk geval sprake in de volgende situaties (art 2.4.2 lid 2 Examenreglement) (Bijlage B.2):

“a. Het door een student handelen in strijd met de instructies, vermeld in het cursusmateriaal of de regelgeving die betrekking hebben op de verplichtingen bij het afleggen van een tentamen of bijzondere verplichting, zie hiervoor ook bijlage 7: Instructies in verband met de tentamenzitting.

b. Het door een student niet volgen van de aanwijzingen/instructies van de surveillant dan wel bij een (digitale) tentamensessie.

Voorbeelden van het onder a en b genoemde zijn:

1. Voor tentamens welke afgenomen worden op het studiecentrum of op een tentamenlocatie - Het tijdens het tentamen voorhanden hebben van mobiele telefoons, smartwatch, tablet, horloge, armbanden, koptelefoon, headset, andere smart devices, andere apparatuur, niet behorende tot de toegestane hulpmiddelen bij het tentamen.
(...)"

Het gaat daarbij niet om een limitatieve opsomming in artikel 2.4.2 lid 2 onder b Examenreglement; het betreft voorbeelden van het onder a en b genoemde.

Voorts verwijst verweerder naar de oproepbrief van het tentamen, welke appellante op 3 januari 2025 ontving, en waarin staat dat appellante "geacht wordt op de hoogte te zijn van de regelgeving; zie www.ou.nl/tentamen en www.ou.nl/documenten voor het Examenreglement en de Onderwijs- en examenregeling".

Ook verwijst verweerder naar Bijlage 7 van het Examenreglement, Instructies in verband met de tentamenzitting 2024-2025:

"De volgende punten zijn van belang:

- Tijdens het tentamen mogen geen andere hulpmiddelen dan de toegestane hulpmiddelen gebruikt worden. De hulpmiddelen zoals die zijn opgenomen op de oproepbrief en het voorblad van het tentamen zijn leidend. Zie ook bijlage 8 het Examenreglement.
- Behoudens de toegestane hulpmiddelen mag een student geen apparatuur voorhanden hebben tijdens het tentamen. Zie ook bijlage 8 het Examenreglement.
- Mobiele telefoons (uitgeschakeld), smartwatches, horloges, armbanden, koptelefoons, headsets en andere smart devices of andere digitale apparatuur, dienen, indien beschikbaar, in kluisjes of op de door de surveillant aangegeven plaats te worden bewaard.
- Er zijn tijdens het tentamen geen oordoppen/oortjes/koptelefoon/headsets/gehoorapparaten toegestaan, behoudens de door de surveillant verstrekte oordoppen tijdens het tentamen op het studiecentrum of tentamenlocatie, of wanneer het gebruik van een koptelefoon uitdrukkelijk in de tentamenoproep is toegestaan of er sprake is van een door de CvE afgegeven beschikking.

- 2.8 Op grond van de voornoemde artikelen heeft verweerder het tentamen ongeldig verklaard, omdat een juist oordeel omtrent kennis, inzicht en vaardigheden op basis van het gemaakte tentamen niet mogelijk is gebleken nu appellante oortjes droeg, welke niet zijn toegestaan tijdens het tentamen. Niet met zekerheid kan worden vastgesteld of de oortjes tijdens het tentamen verbonden waren met een telefoon of niet. De omstandigheden waaronder appellante het tentamen heeft afgelegd, doen niet af aan het feit dat een onregelmatigheid heeft plaatsgevonden. Een uitzondering op de regels kan niet worden gemaakt, omdat het tentamen onvoldoende geborgd kan worden. Verweerder betoogt verder dat zij heeft gekozen voor de meest studentvriendelijke route, waarbij appellante haar tentamenkans behoudt en het tentamen dus opnieuw mag afleggen.
- 2.9 Verweerder heeft aangegeven dat appellante momenteel nog twee tentamenkansen (inclusief de behouden tentamenkans na ongeldigverklaring) heeft binnen haar inschrijfduur. De eerstvolgende tentamenmogelijkheid is op 11 juli 2025.

Het oordeel van het College

- 2.10 Het College benadrukt dat appellante niet wordt beschuldigd van fraude tijdens het tentamen. Er is sprake van een beslissing tot ongeldigverklaring, hetgeen een andere kwalificatie en een andere procedure is dan (de) fraude(procedure). Bij een ongeldigverklaring wordt juist geen uitspraak gedaan over fraude, maar wordt alleen geconstateerd dat de regels die gelden voor het afleggen van een tentamen – de regels die erop gericht zijn om fraude te voorkomen – niet zijn nageleefd, zonder constatering of daadwerkelijk fraude heeft plaatsgevonden en zonder uitspraak over de intenties van de student.
- 2.11 Het College stelt voorop dat de taken en bevoegdheden van het College niet strekken tot het opnieuw beoordelen van de beslissing van verweerder. Het College toetst of de beslissing

voldoende zorgvuldig tot stand is gekomen en of deze voldoende is onderbouwd. Dit brengt met zich mee dat de beslissing van verweerster slechts voor vernietiging in aanmerking komt als deze in strijd is met enige regel van geschreven of ongeschreven recht.

2.12 Het College is, toetsend binnen de hierboven aangegeven grenzen, op grond van de gedingstukken en het verhandelde ter zitting en op grond van de door verweerster verstrekte onderbouwing, van oordeel dat de beslissing van verweerster in rechte standhoudt. Dat oordeel berust op de volgende overwegingen.

- 2.12.1 Het College overweegt dat de regels omtrent afname van tentamens zijn opgenomen in de Onderwijs- en Examenregeling en het Examenreglement en dat hiernaar wordt verwezen in de tentamenoproep. Aldus is appellante hiermee bekend, althans had zij hiermee bekend kunnen zijn.
- 2.12.2 Het College overweegt dat verweerster op grond van het Examenreglement bevoegd is om een tentamen ongeldig te verklaren, wanneer een onregelmatigheid optreedt waarbij geen juist oordeel omtrent de kennis, het inzicht en de vaardigheden van een student kan worden gevormd. Het College stelt vast dat appellante heeft erkend dat zij tijdens het tentamen Apple oortjes droeg en dat dit een onregelmatigheid vormde tijdens het onderhavige tentamen. Op grond van de geldende regelgeving omtrent de afname van tentamens is het dragen van dergelijke oortjes tijdens het tentamen immers niet toegestaan. Het College overweegt daarbij dat niet van belang is of daadwerkelijk gefraudeerd is met niet-toegestane hulpmiddelen bij het tentamen, maar dat enkel het ter beschikking hebben van niet-toegestane hulpmiddelen voldoende is voor het vaststellen van een onregelmatigheid. Daarbij plaatst het College de terzijde dat in theorie (hoewel het College vermoedt dat appellante te goeder trouw was) frauderen door het dragen van draadloze Apple oortjes wel degelijk mogelijk is, zodat er ook geen reden is om een uitzondering te maken op de geldende regelgeving. Een uitzondering maken voor appellante op basis van haar gestelde goede intenties, zou kunnen leiden tot willekeur, nu in zijn algemeenheid studenten altijd zullen stellen dat zij goede intenties hebben. De betreffende regel geldt nu juist in beginsel altijd en voor iedereen om rechtszekerheid te bieden en willekeur of individuele bevoordeling of benadeling te voorkomen.
- 2.12.3 Het College stelt vast dat appellante haar tentamenkans behoudt en dus het tentamen opnieuw mag afleggen. De Commissie voor de examens heeft daarmee gekozen voor de meest studentvriendelijke optie. Daarbij overweegt het College dat de omstandigheden waaronder appellante het tentamen heeft afgelegd er mogelijk voor hebben gezorgd dat zij het tentamen slechter heeft gemaakt dan wanneer het tentamen vlekkeloos was gestart en verlopen. In zoverre heeft appellante mogelijk ook enigszins een voordeel van het feit dat zij het tentamen opnieuw mag afleggen.
- 2.12.4 Het College ziet geen aanleiding voor het maken van een uitzondering op de regelgeving, mede gelet op het feit dat appellante haar tentamenkans behoudt. Niet is gebleken van omstandigheden die maakten dat zij de Apple oortjes tijdens het tentamen had mogen dragen. De omstandigheden rondom het tentamen kunnen hiervoor ook geen aanleiding vormen, te meer nu deze omstandigheden (het niet-bestaande computernummer, het niet kunnen inloggen) zich grotendeels voorafgaand aan het tentamen hebben afgespeeld. Voor het College is komen vast te staan dat de tentamensessie aanvangt bij het opstarten van het tentamen. Deze uitleg sluit aan bij de definitie van een '*tentamensessie*' die in de OER is opgenomen. Artikel 1.3. sub ss van de OER definieert een tentamensessie namelijk als '*de duur van het tentamen (...)*'. De tentamensessie start volgens het College op het moment dat de student het tentamen opstart.
- 2.12.5 Het College volgt appellante niet in haar standpunt dat de medewerkers van het studiecentrum haar beter hadden moeten begeleiden of controleren. Appellante heeft vaker tentamen afgelegd op een studiecentrum, zodoende had zij ook bekend moeten zijn met de regels rondom tentamenzittingen. Het in bezit hebben van niet-toegestane devices, kan niet worden verweten aan medewerkers van het studiecentrum.

- 2.13 Voor zover appellante het College verzoekt om haar uit te schrijven bij de Open Universiteit en het betaalde collegegeld te restitueren, deelt het College mede dat uitschrijvingen, noch restitutie van het collegegeld tot de bevoegdheid van het College behoort.

Conclusie

- 2.14 Het bovenstaande leidt tot de conclusie dat het beroep ongegrond is. Appellante krijgt geen gelijk en de ongeldigverklaring van het tentamen blijft in stand.

3. Beslissing

Het College

Rechtsdoende:

verklaart het beroep ongegrond.

Deze uitspraak is gedaan door mr. A. Snijders, voorzitter en dr. R. van Bree, dr. T.S.E. Laros, I. Lipsch en drs. I.V. Storm-Steveldmans, leden

w.g. de secretaris,

w.g. de plaatsvervangend voorzitter,

mr. A.L.H. Soons-Koopman

mr. A. Snijders

voor eensluidend afschrift,

mr. A.L.H. Soons-Koopman

Als u het niet eens bent met dit besluit van het College van beroep voor de examens, kunt u binnen 6 weken na de verzenddatum van dit besluit beroep instellen bij de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State (ABRvS), Postbus 20019, 2500 EA Den Haag of via het [webformulier](#). Alle informatie daarover vindt u op de website www.raadvanstate.nl/studentenzaken/.